

נורעם זיידר

יו"ל ע"י מכון 'יקרא קדישא' מורשת רבוה"ק שכונת 'רמות דוד' קרעטשניף - קרית גת

פרשת וארא תשפ"א • גליין ט'

דא"ר מ"ק מרן אר"מ"ד שליט"א

ניעים וראתך

"וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה' " (ו, ה)

ומקשים המפרשים מהו כפל הלשון, ונ"ל לפרש 'וידבר אלקים' דיבור הוי קשה כגידיון, אלקים הוא דין, דאם שורה חלילה דינים על אדם ויש לו ח"ו צער ועגמו"ג, 'אל משה' משה רומז לצדיק שילך אל הצדיק, כדאיתא בגמ' (ב"ב קטז.) 'כל שיש לו חולה בתוך ביתו ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים', **'ויאמר אליו'** וישוה בפניו את צערו כדכתיב (משל-י, כה) **'דאגה בלב איש וישחנה'**, גם **'ויאמר אליו'** שיתוודה בפניו ויעשה חשבון הנפש על מעשיו, ואז **'אני ה' "** שם הוי"ה הוא רחמים שהכל יתהפך לרחמים.

גם **'ויאמר אליו'** הצדיק יבקש עליו רחמים ויאמר בתפילה אליו ית', ואז **'אני ה' "** יתהפך הכל לרחמים ולרצון.

או יאמר **'משה'** רומז לתורה הק' כדאיתא במשנה (אבות א, א) **'משה קיבל תורה מסיני'**, ומשה אמת ותורתו אמת, זהו **'וידבר אלקים'** מי שיש לו צער וצרה ח"ו, **'אל משה'** שידבק ויעסוק בתורה ק, כדאיתא בגמ' (עירובין נד.) **'חש בראשו יעסוק בתורה'**, חש בראשו ירמוז לאדם שיש לו צער ומכאוב, התורה רפואתו, גם רומז לאדם שיש לו נסיונות מהיצר הרע שזה הצרה הגדולה ביותר, תקנתו שיעסוק בתורה כדאיתא בגמ' (קדושין ל) **'אם פגע כך מנוול זה משכהו לכית המדרש'**, **'ויאמר אליו'** ויאמר להשי"ת בתורה ובתפילה אליו לבד 'בלתי לה' לבדו' בלי פניות, ומיד **'אני ה' "** יומתק הכל לרחמים ולרצון.

או יאמר עפ"י דברי זקה"ק מוהרא"ז מקרעטשניף זיע"א עה"כ (שמות יח, ט) **'היה אתה לעם מול האלקים והבאת אתה את הדברים אל האלקים'**, אלהי"ם בגימטריא הטב"ע, וכך

המשך בעמוד ב'

דברי אוקים חיים מ"ק אר"מ"ד הקודה"ט ה"נעם ישראל זיע"א

ניעים ישראל

ויעקב אע"ה מידת תפארת, וכי יאמר אדם ח"ו על יצחק שהרי היה כולו מידת הגבורה שלא ידע אפי' לתת כוס יי"ש ליהודי להשיב את נפשו, א"כ מה ערך לעבודתו של יצחק.

אלא דהשי"ת צריך לעבודה של כל אר"א, ומכאן תוכחת מגולה לאותם בני אדם שמדברים סרה ח"ו על צדיקים, לאמר דהצדיק ההוא אינו כלום מפני שדרך עבודתו שונה בתכלית מהדרך שלהם שהוא הדרך היותר טובה וחסובה, אך כאמת אינו כן וכמ"ש הר"ד

המשך בעמוד ב'

ואולם בעבור זאת העמדתך בעבור הראותך את כוחי ולמען ספר שמי בכל הארץ. 'העמדתך' לשון רפואה כדאיתא בגמרא (בבא בתרא קמז) 'עמד מחליו, וזה שאומר הקב"ה 'ואולם בעבור זאת העמדתך בעבור מה יזכה האדם שהקב"ה יעמידו מחליו, 'בעבור הראותך את כוחי בעבור שיראה האדם את כוח ה', 'ולמען ספר שמי בכל הארץ' ויקדש שמו ית' בעולם, דתכלית האדם בעוה"ז לקדש שם שמים, או יאמר 'בעבור הראותך את כוחי בעבור שיראה האדם לאתרים את כוח ה' ע"י פירסום הנם שעשה לו ה', 'ולמען ספר שמי בכל הארץ' ובכך יתקדש שמו ית' בעולם.

(דא"ח זה אמרו רביה"ק זיע"א בשנת תשע"ח ימים ספורים אחר גילוי חליו)

"וידבר אלקים אל משה ויאמר אליו אני ה'. וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב בא-ל שדי ושמי ה' לא נודעתי להם" (ו, ב-ג)

לרגל הילולת הרה"ק הר"ר זושא זיע"א (כ' שבט) ולהכיבות הרברים מביאים אנו קטע מסוף דא"ח של רביה"ק זיע"א בעת הברכה בכתבו ובלשונו:

יה"ד שזכות הרה"ק הרבי ר' זושא יגן עלינו ועכ"א דער אייבישטער זאל עלפן מ'זאל זוכה זיין צו דינען דעם הייליגן באשעפער אזוי וויא דער הייליגער ר"ד זושא האט עים געדינט, הר"ד זושא אמר אם ירצה השי"ת לעשות חליפין שזושא יהא כמו הרבי ר' בער, והר"ד בער יהא כמו זושא אזי זושא לא יסכים לכך, כי מה יהא להקב"ה רווח מזה הדבר, ממילא לא יהיה לו רק זושא אחד ור"ד בער אחד ומה שמרויח כאן מפסיד כאן, אלא שזושא יעבוד את ה' כמו זושא והר"ד בער כמו הר"ד בער.

ועפ"ד הר"ד זושא זיע"ע וכזכותו נראה עתה לפרש, **'וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב'**, ופרש"י הק' **'וארא - אל האבות'**, וקשה דמה בא רש"י להוסיף ולפרש בזה וכי מי אינו יודע שאברהם יצחק ויעקב הם האבות.

אך הנה ידוע שאברהם אע"ה הוא מידת החסד, יצחק אע"ה מידת הגבורה,

זושא, שזושא יהא כמו זושא, והר"ר בער יהא כהר"ר בער, כ"א צריך לעבוד את ה' בעבודתו וכדרכו, כי כן רצונו ית' אשר צריך וחפץ בעבודה של כאו"א, ואין שייך לומר על דרך שהוא החשוב יותר, אלא הכל חשוב לפניו ית' שרצונו בכל ולכך כראם.

וזהו **'וארא אל אברהם' וגו'**, א"כ תדמה בנפשך שוודאי ההתגלות לאברהם אבינו ע"ה היה באופן יותר נעלה מאשר ליצחק אבינו ע"ה על היותו בעל חסד וכדו', ע"כ בא רש"י ואמר **'אל האבות'**, ללמדך שכולן שוין לטובה בדרכם וכל העבודות שוין לפני הבורא ב"ה, ולכולם הוא צריך כנ"ל ואין לומר ח"ו שהעבודה של א' חשובה יותר כי אם **'וארא אל האבות'** לכולם בשווה.

והנה מצינו שאפי' יצחק מ' הגבורה, איתא בגמ' (שבת ט"ז) דלעת"ל יאמר לו הקב"ה לאברהם בניך חטאו לי אמר לפניו רבש"ע ימחו על קידוש שמך וכו', אבל כשיבא ליצחק ויאמר לו בניך חטאו יאמר לו רבש"ע כך בני ולא בניך, בשעת מתן תורה היו בניך כדכתי' בני בכורי ישראל ועכשיו בני ולא בניך וכו', ומסיים ואומר פלגא עלי ופלגא עלך וכו' יעו"ש, הרי שאצל יצחק שהוא מ' הגבורה דייקא אצלו נמצא החסד הגדול, ואילו אאע"ה שהיה מ' החסד הלך בשמחה לעקוד את יצחק בנו והתאכזר עליו לשחטו לה', דווקא אברהם מ' החסד כשהי' צריך התנהג בגבורה, וכודאי שגם חסד הי' בזה שהרי עד היום הזה זוכר השי"ת לבני את עקידת יצחק לעורר רחמים, וזהו **'ושמי ה' לא נודעתי להם' פירש"י 'לא נכרתי במדת אמתות'**, שאפי' יצחק מ' הגבורה כשהי' צורך התנהג במ' החסד וכמו"כ אברהם כנ"ל.

עוד ירמוז **'וידבר אלוקים אל משה ויאמר אליו אני ה' וארא' וגו'**, השי"ת אמר למשה רבנו ע"ה שע"י מדת הדין מתעורר רחמים על בני ישראל כענין שאומרים **'ברוגו רחם תזכור'** (חבקוק ג, ב) פי' הרד"ק **'רחם'** בגימטריא **'אברהם'**, דע"י שיש רוגו ומידת הדין על כלל ישראל שמסוכלים בצרות, על ידי זה זוכר השי"ת לרחם עמו בזכות האבות הק' ונמצא שהוא לטובה, וזהו **'וידבר אלוקים אל משה' דאלוקים הוא מידת הדין, ויאמר אליו אני ה'** שאף זה הוא רחמים כי על ידי זה שמדה"ד מצויה נזכר אנכי באבות הק' **'וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב'**, שע"י שהיה דינים קשים מתעורר זכות אבות על ישראל ונמתקים הדינים לרחמים אכ"י"ר.

פירש **'יהי אתה לעם מול האלקים'** דלכלל ישראל תאמר שאין טבע בעולם והכל למעלה מדרך הטבע היינו מול האלקים, אבל **'והבאת אתה את הדברים אל האלקים'** היינו שתשפיע להם ההשפעות ע"י שתלבישם בדרך הטבע, וזהו הטעם שאבוה"ק נתנו מרשמים לרפואה או הורו על איזהו מרקחת רפואה לקחתה אעפ"י שלא התאים בין הרפואה למחלה, אלא הכל היה כשכיל להלביש הדברים בדרך הטבע, אבל לעם אמרו שאין טבע בעולם אלא הקב"ה מנהיג העולם למעלה מדרך הטבע.

וזהו **'וידבר אלקים אל משה' אלהי"ם בגי' הטב"ע כנ"ל** דלעם תשפיע בדרך הטבע, אבל **'ויאמר אליו אני ה'** שתאמר לו שאין טבע בעולם והכל למעלה מדרך הטבע.

♦ ♦ ♦

או יאמר עפ"י דברי דו"ז הרה"ק ר' מאיר מפרמישלאן זיע"א עה"כ (שמות יח, טז) **'כי יהיה להם דבר בא אלי ושפטתי וגו' והודעתי את חוקי האלקים ואת תורתיו'** וכך פירש **'כי יהיה להם דבר בא אלי'** כשיהודי צריך ישועה ככל הצטרכותיו הגשמיים הוא בא אלי, ואני מברכו והוא נושע בעז"ה, אבל ע"ז כשמגיע לביתו **'והודעתי את חוקי האלקים ואת תורתיו'** נודע לו שיש ה' בעולם ויש מנהיג לכירה שמושיע לישראל.

וזהו **'וידבר אלקים אל משה' אלהי"ם בגי' הטב"ע כנ"ל** טבע רומז לגשמייות משה הוא הצדיק משפיע לכלל ישראל כל הצטרכותם בגשמייות, אבל **'ויאמר אליו אני ה'** כשמגיע לביתו רואה שיש ה' בעולם והכל מאתו ית'.

♦ ♦ ♦

או יאמר אלקים הוא דין ירמוז ליראת ה', הו"ה הוא רחמים ירמוז לאהבת ה', איתא במשנה (אבות ג, ט) **'כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו, חכמתו מתקיימת, וכל שחכמתו קודמת ליראת חטאו אין חכמתו מתקיימת'**, דהאדם המתחיל בעבודת השי"ת תחילה זה ע"י יראה תתאה הוא יראת העונש, למרות שזה יראה פשוטה מאד אבל זה יראת ה', וגורם לו להתרחק מן החטא ע"י שמפחד מהעונש, אח"כ בא לידי יראה עילאה, שזהו בא לו ע"י אהבת ה' שירא את ה' לא מחמת העונש אלא מאהבת ה', כפי שאמר זקה"ק

מוהרד"ם מקרעטשניף זיע"א **'מן החטאים איני ירא, כיון שלחטאים יש גהינם שמכפר, אבל ירא אני מהמצוות שלא קיימתים כדכתי'.** וזהו **'וידבר אלקים' ראשית דבר בעבודת ה' צריך האדם להתחיל ע"י יראה, 'אל משה' משה ירמוז להצדיק שיבוא לידי הבקות ואמונה בצדיקים, ואח"כ 'ויאמר אליו אני ה'** שיבוא לעבוד את ה' ע"י אהבה, אבל בתחילה צריך להתחיל ע"י יראה.

שמעתי עובדא ע"י המג"ש הרה"ג ר' ישעי' הורביץ שליט"א שאכיו ר' אברהם היה תלמיד חבר של מרן החזון איש זי"ע, הוא סיפר לנו פעם שערב אחד עלה החזון"א לביתו לאחר תפילת מעריב והיה צמח אחד מזדקף אל מול פניו והחזון"א נעמד והביט בו הרכה, לפתע התחיל לדעוד ככל גופו ואמר 'שוין, שוין, שוין' (די, די, די), שאלו ר' אברהם הורביץ מה פשר המעשה שהיה כעת, השיבו החזון"א דהאדם ככל יום צריך להתבונן בגדלות הבורא, ובאותו היום עדיין לא התבונן בגדלות הבורא, לכן התבונן באותו צמח כחשבו איך שהקב"ה מחיה אותה בכל רגע ע"י שזודעים אותה ומשקים אותה ולאט צומחת וגודלת והכל בחיותו מהקב"ה עד שבא כ"כ לידי יראה גדולה מהתבוננות בגדלות ה', ראינו מעובדא זו שככל דבר אפשר לראות פחד ה', 'אתה הוא ה' לבדך אתה עשית את השמים שמי השמים וכל צבאם הארץ וכל אשר עליה הימים וכל אשר בהם' ככל דבר וכפרט בהתבוננתו 'ואתה מחיה את כולם' כשרואה חלילה שיש אנשים שאצלם זה לא כך כמה יראת ה' נופלת עליו וכמה שצריך להודות לה', וע"י שמתבונן כן תמיד מגיע לידי אהבת ה' וזהו המדריגה הגדולה ביותר.

כפי שמספרים מהרה"ק הבעל התניא זיע"א שפעמים בדבקותו בתפילה אמר 'רבש"ע איני צריך עולם הבא ולא את שוכך, אלא רק אותך לבדך' זהו אהבה אמיתית, וזהו שאמר נעים זמירות ישראל (התלים כג, ד) 'גם כי אלך בגיא צלמות' אפי' שהוא שרדי בעת צרה וצוקה, 'לא אירא רע' אינו ירא ומפחד, 'כי אתה עמדי' כי אינו רואה את הרע רק את ה', וה' משפיע אך טוב.

♦ ♦ ♦

• נשמת כל חי •

שבת אחד היה שאמו"ר עלה בצפרא דשבתא מהתפילה ואני ישבתי אז בחדרי והייתי באמצע להתפלל, אאמו"ר אמר 'גוט שבת למאמע' ואז נכנס לחדרי ואמר 'הא ג. מתפללת', ואז שאל אותי 'איפה את אוחת' הראתי לו 'נשמת', הוא אמר לי 'אם את כבר מתפללת, ככה אומרים 'נשמת' כל כך יבש?!, נתמלאתי בבושה ואאמו"ר לקח מידי הסידור והחל לומר נשמת עם הנוסח, בכזאת השתפכות הנפש כאילו שהוא כעת באמצע התפילה, זיעה קרה שטפה אותי, כך אמר את כל הנשמת, ואני חושבת לעצמי אחרי כזה עבודת התפילה שהוא ערך כעת בביהמ"ד איך יש לו כוח לומר כעת כזה נשמת ממש 'כל עצמותי תאמרנה', כשסיים אמר לי 'שמעת איך אומרים נשמת?! נשמת צריך לומר בהתעוררות ובדמעות' וגם פירש לי כמה קטעים מנשמת, ויצא מהחדר, איני יודעת מה הוא עשה לי אבל מני אז כל שנותי ועד היום, בכל שבת איך שרק אתפלל כשאני מגיעה ל'נשמת' אני אומרת את זה בבכיות.

• כבוד אחרים •

הביטול שהיה לאאמו"ר בפני כל אחד היה לשם דבר, ולא רק המקורבים ראו זאת אלא כל אחד, איזה יחס וכבוד היה נותן לכ"א, אבל ממש לכ"א אפי' לילדים קטנים, ואפי' לילדיו לנכדיו שחיביים בכבודו תמיד כשביקש משהו תמיד זה היה עם הקדמה 'זיי מויחל, זיי אזוי גיט מאך א ביסל טייע' (במחילה ובבקשה תכין כוס תה) וכדו', יש סיפור שאני ממש מתביישת לספר אבל למען יראו איזה כבוד הוא נתן לכ"א, היה זה אחר אירוסים בתי עם חתני הרב חיים מרדכי ראזענבוים שליט"א בן כ"ק אדמו"ר מנדבורנה י-ם שליט"א עליתי לחדרו לקבל את הברכת מזל"ט, אאמו"ר היה מאד שמח שנהיה למחותן עם דודו הרה"ק ה'באר יעקב' מנדבורנא זיע"א, איך שנכנסתי אאמו"ר קם מלוא קומתו, וממש קד לפני בכפיפת קומתו ואמר לי 'מגיע לך ישר כוח גדול על שההנית אותי וקשרת קשרי שידוכין ביני לבין דודי מנדבורנא שליט"א, וזה מחזק את הקשר ההדוק בינינו, נתמלאתי ממש בבושה אבי מורי והוא קם וקד לפני, אבל כך היה דרכו לכבד כ"א אפי' כשזה בא על חשבון כבודו.

• את ה' אני ירא •

אסיים בעוד סיפור קטן על החינוך שקיבלנו, כשהייתי קטנה התקוטטתי מפעם לפעם עם ילדי משפחת נוימן השכנה, פעם אחת ראה אותי אאמו"ר שאני מתקוטטת הוא קרא לי, ושאל אותי 'למה את מתקוטטת? ניסיתי להתגונן שהפעם באמת שהיא אשמה ולא אני, השיב לי אאמו"ר 'מה זה משנה מי צודק, אני מפחד מה' וגם את צריכה לירא ולפחד מה', זה לא משנה אני לא נכנס מי צודק, צריך לפחד מה' ולפחד מלרבי', הוא אמר את זה בכזה נועם ובכזה רכות, כך בנועם מילים החדיר בנו כזה חינוך.

יש עוד המון מה לספר, עם כזה אבא כל רגע היה סיפור, עוד חזון למועד חבל על דאבדין.

זכורתו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

ביקשנו לדלות ולשמוע מהרבנית לאווי מה שזכתה לראות ולשמוע בילדותה בהיותה בת לרביה "ק זיע"א, על החינוך הטהור שהוחדר בליבם,

החינוך הטהור שהחדיר בנו אאמו"ר הן בדברו אלינו ובפרט בהתנהגות הקדושה שראינו בו.

• מה חוברתו בעולמו •

בכל בוקר היה אאמו"ר כבר ער בשעה 6:30 אפילו שהלך לנוח קמעא שעתיים שלוש לפני כן, אנו הילדים קמנו קצת יותר מאוחר, פעמים רבות כשאמי מורתי היתה מטופלת בילדים שנולדו, היה אאמו"ר מעיר אותנו ונוטל לנו ידיים ואומר איתנו 'מודה אני'.

אני ישנתי הרבה בחדר ילדים האחרון ששם היה דלת צדדית שדרכה אפשר היה להיכנס למרפסת מלבד הכניסה הרגילה מהסלון, והיה פעמים רבות שהייתי מתעוררת מוקדם לפני שאאמו"ר היה מעיר אותנו, הכל היה שקט כולם נמו את שנתם ופעמים רבות שעדיין חושך בחוץ, ואני שומעת את אאמו"ר מתהלך אנה ואנה במרפסת ומזמר לעצמו בניגון ובנוסח מיוחד בכזה מתיקות ודביקות עילאה שאין לתאר "אלוקי על שלא נוצרתי איני כדאי, ועכשיו שנוצרתי כאילו לא נוצרתי עפר אני בחיי קל וחומר במיתתי, הרי אני לפניך ככלי מלא בושה וכלימה", או את התיבות של ספה"ק מסילת ישרים "יסוד החסידות ושורש העבודה... מה חוברתו בעולמו", כן חזר פעמים רבות על התיבות "מה חוברתו בעולמו" ואני הייתי פותחת חרך דק בדלת ומביטה, זה היה מחזה נורא הוד, לראותו פנים להבות וכולו דביקות בהקב"ה, כך היה בכל בוקר.

חשבתי לעצמי חבל שצריך עכשיו להלביש את התלבושת ולנסוע לקוממיות לבית ספר, מה אני יכולה ללמוד יותר ממחזה כזה שזה היה רק ההכנה לתפילה.

ככה חונכנו וכך הוחדר בנו אמונת ה', עבודת ה', מבלי שאאמו"ר יאמר לנו מילה, אף אחד אף פעם לא אמר לנו שיש לנו אבא גדול, ראינו והרגשנו את זה, איזה מורא שהיה לנו אליו זה משהו שבן אדם רגיל לא יבין זאת, עמדנו לידו דום כל פעם שעבר לידינו, כל מילה שהיה מוציא מפיו היה כמו יהלומים, "מה טאטי אמר" היינו חוקרים כל מילה ומילה.

• והיה על מצרו •

זכורני סיפור קצת מצחיק אבל כדי להמחיש את היראת כבוד שהיה לנו לאאמו"ר, אני הייתי אז ילדה קטנה כיתה ב' או ג', ונכנסתי למריבה עם אחי הגדול כ"ק אדמו"ר שליט"א איני זוכרת אם מפני שהוא דרך לי בספונג'ה לאחר שחזר מהחיידר, או מפני שהשתמש בלורדים שלי בלי רשות, תוך כדי מריבה אנו שומעים את הפסיעות של אאמו"ר עולות בגרם המדרגות מחדרו למטה לבית, השתתקנו נצמדנו לקיר דוממים, ואמרנו אחד לשני "איזה פחד טאטי עולה עכשיו והוא הולך לראות על המצב שלנו שרבונו כעת", וזה לא היה בדיחה מקטנותנו ידענו שהוא מלאך ואין נסתור ממנו, וגם ראינו במוחש פעמים שהוא אמר לנו במפורש על דברים שעשינו מבלי שהיה לו מהיכן לדעת זאת.

• ושמרו את השבת •

בנערותנו באלישע היה תחילה הרבה חילולי שבת בסביבת מגורינו ואאמו"ר היה מוחה בכל שבת, ופעמים שהיה זה גובל במסירות נפש ממש, כשפורקי עול עלה זעמם על הזעקות וזרקו אבנים וכו', ובעיקר היה ממש מול ביתנו מעבר לכביש קולנוע רח"ל והיה שם סרטים וכו' רח"ל בשבת והיה חילול שבת המוני, וזה היה כאב נורא לאאמו"ר, והלך לפעול אצל ראש העיר שסביב הבית שלנו לא יהיה חילולי שבת, ועל אף הדבר הקשה הראש העיר פעל כן, הקיוסק שהיה מולינו סגר בשבת, ואכן ראש העיר סגר אז את הקולנוע בשבת ואח"כ הועבר לגמרי מהאיזור והשטח הוקצה לטובת מוסדותינו, זכרוננו שבשבת הראשונה שהמקום היה סגור באו הרבה חילונים בזעם גדול על אאמו"ר שפעל לסגירת המקום וקראו קריאות גנאי וזרקו אבנים על הבית והביהמ"ד, אבל אח"כ הכל נרגע.

בוילה הראשונה אחרינו גרו משפ' ריסמן, לאחריו משפ' שקלים, ובוילה השלישית גרו זוג לא דתי שהיה להם בת יחידה, אפי' שלא שמרו שבת אבל הם נזהרו שלא להתגרונת בנו, אבל בתם היתה אנטי חרדית ובאה כל פעם בקריאות גנאי וקללות על פעלינו לשמירת השבת באזור וצעקה מאוד על סגירת הקולנוע, ושהרב החרדי לא יחליט לנו מה לעשות.

כשנהיתה בת 18 הגדילה לעשות, היא הוציאה רישיון והיתה נוסעת בשבת דווקא לידינו, שבת אחד היה שהיא התיישבה ברכבה ולהכעיס היא התחילה לעשות סיבובים שוב ושוב סביב ביתנו, עם צפירות רמות וחריקות משך זמן ארוך, אאמו"ר עמד עם כמה מאנ"ש ואיתנו הילדים והורה לכולם למחות ולזעוק "שאבעס", והיא המשיכה בשלה, אאמו"ר עמד והסתכל בכאב גדול ולפתע הפטיר 'איני יודע אם היא גומרת את שנתה', כמה חודשים אח"כ בחודש סיון היא נסעה לחו"ל והחזירו אותה בארון ל"ע.

אאמו"ר הלך לנחם את אביה, והחל לדבר אליו בגודל העוון של חילול שבת ובפרט בפרהסיא, ואמר לו 'תתקן את הנשמה שלה על ידי שמירת השבת'.

• השידוך עם טאהש •

לפני אירוסים היו כמה הצעות של שידוכים ואאמו"ר התלבט על מה ללכת, יום א' היה זה אחה"צ אאמו"ר היה בחדרו ולפתע קרא לאמי מורתי ולי, ואמר 'נמתי עכשיו כמה רגעיים ולפתע אני רואה את אבי הק' (מוהרד"ם), ואבי שואלי למה אתה מתמהמה, אמרתי לאבי שאיני יודע באיזה שידוך לבחור, נענה אבי אתה לא יודע?! עם טאהש, ושתדע שלמעלה כבר שתו האבוב"ק לחיים יחד, כי בכל שידוך לפני ששותים לחיים למטה שותים לחיים למעלה, ותדע לך שחצי עולם עומד בזכות תפילותיו של הטאהש'ער רבי'.

{הרב חיים מרדכי שליט"א בן כ"ק אדמו"ר שליט"א מוסיף לסיפור פרט מעניין, היה פעם בצפרא דשבתא בסעודה והיה שמוע"ס על כל מיני עניינים לפתע נסובה השיחה על ענייני חזיונות, והאדמו"ר ממילאען שליט"א סיפר שאדמו"ר זיע"א סיפר את החלום בענין השידוך עם טאהש, תמה אדמו"ר 'איני סיפרתי?!', האדמו"ר ממילאען אישר את הדברים ותמה על שאין אדמו"ר זוכר המעשה, נענה אדמו"ר 'איך אני תמה על החלום אני תמה על כך שסיפרתי זאת'.

הרה"ק ר' יצחק מקאליש זיע"א

• ו' שבט ת"ר •

יומא דהילולא קדישא
מצדדיקי הדרות זיע"א

ניעים הנשמות

תולדותיו: הרה"ק ר' יצחק לייפער מקאליש זצוקל"ה נולד בגאליציה בשנת תק"ל לאביו הגדול הרה"ק ר' ארון לייב מפרמישלאן זיע"א בן הרה"ק ר' מאיר הגדול מפרמישלאן זיע"א, נישא להרבנית מרת פייגא בת הרה"ק ר' איתמר הכהן מדז'יקוב זיע"א, וידוע הדבר שהשדכן היה הרה"ק מבארדיטשוב זיע"א, לאחר פטירת אביו בשנת תקע"ג היה גר בקאליש ולא נהג באדמו"רות עד לפטירת דודו ר' דוד מקאליש בנו הצעיר של ר' מאיר הגדול מפרמישלאן, ואז מונה לממלא מקומו כאדמו"ר בקאליש בתמיכת הגאון ר' יעקב מליסא בעל 'נתיבות המשפט' שהיה אז רב ואב"ד בקאליש, היה תלמידו של הרה"ק ר' לייב שדה"ס, נפטר ו' שבט שנת ת"ר ומנוחתו כבוד בקאליש שבאוקראינה.

דקות שאלו אם שהה פעם בעיירה בשם "דז'יקוב", כשאישר ר' איציקל את הדברים, נפל עליו הגוי, חיבקו ונישקו בידאת הכבוד, ביקש מחילה על כל אשר נעשה עימו והורה לחבריו השוודים להשיב להם את רכושם הגזול ולשחררם לאלתר, כששאלוהו השוודים התמהים לפרש הדברים, סיפר להם, כי לפני כעשרים שנה התהלך כעני ורעב ברחוב ונגנס לביתו של יהודי זה, והלה האכילו והחיה את נפשו, ועתה שמח הוא להשיב לו כגמולו הטוב, ראש השוודים ביקש לתת לדבי מתנות, אך הוא סירב לקבלם רק שיוודה לו את הדרך חזרה הביתה, או אז הובנו דבריו הק' שנים רבות קודם לכן "אם תחתי את החלה לא ייצא דם".

סיפור ר' מיכאל בראווער ז"ל שהיה יליד קאליש והכיר את ר' איציקל לעת זקנתו, וסיפר שהיו קוראים לר' איציקל "קליינער גאט" (אלוקים קטן), מפני שהיה יושב כל היום מעוסף בטלית ותפילין ועוסק בתורה ובתפילה כל היום.

ר' איציקל היה תלמידו של הרה"ק ר' לייב שדה"ס ומסופר שלימדו שיחת עופות, ופעמים שהיה ר' איציקל אומר לתלמידיו כרוזים ששמע מצפצופי העופות, ופעם אחת קרא לאחד מאנשי שלומו ששמו היה לייב הירש בן חוה, ואמר לו ששמע כרוז שהכריזו עליו עוף השמים שהוא צריך להיפטד מהעולם בעוד שלושים ימים, ובכן נזר עליו שיתן צדקה הרבה וכך אולי יצליח לבטל את רוע הגזירה, נבהל ר' לייב הירש וקיבל עליו ליתן צדקה ועוד קבלות טובות ככל אשר ציווה הרבי, ויהי ביום השלושים נשמע בעיר על אשר הלך לעולמו עושה נרות אחד ששמו היה לייב הירש אבל שם אמו היתה חנה, לאחר בהוחלף הגזירה ונתבטל מאותו אדם מרוב צדקה שפיזר, אמרו בני העיר אמת הדברים אשר ר' איציקל שומע כרוזי העופות, אלא נתחלפו לו לייב הירש בן חנה ולייב הירש בן חוה.

כמו"כ היה סיפור אשר פעם בליל שבת התבלבל ר' איציקל בקידוש ושעה, אחד קידוש אמר שנתבלבל מפני שראה אש גדולה תלולה על העיר, למוצאי שב"ק בשעה שישב ר' איציקל עם חסידיו בסעודה שלישיית פרצה תבערה גדולה בעיר ברחוב של הגויים, ודבר זה נתפרסם מאוד עד כדי שהיה למשל בפי הבריות שאנשי העיר יודעים מקודם אם מתקרב עליהם שריפה בעיר, בהמשך לסיפור זה היה שם בקאליש משכיל אחד שהלך להלשיך למלכות על ר' איציקל שידו היתה בשריפה אחד שהודיע על זאת לחסידיו כיום תמים לפני פרוץ השריפה, ונקרא הר' איציקל למשפט, והוא הרגיע את כל הקהל שידיה טוב, לאושרו נגלה הדבר כי משרתת שנכנסה לדיד עצים עם נר בידה ונפלה הגר על ערימת קש וכך פרצה השריפה.

(מקורות: "ארבעה אדוים", "דבינו הקדוש מקדעטשניף", "אב ובני")

נדע היה הרה"ק ר' איציקל בקדושתו הרבה ובפרישתו מן העולם הזה, וכה התבטא עליו הרה"ק מדז'יק זיע"א בל"ק: "רעבעס האבן מיר געזען אסאך, אבער א גוטער איד וואס א גוטער איד הייסט האבן מיר געזען איין ר' איציקל...." (אדמו"ר"ם ראינו הרבה, אך רבי - מה שרבי נקרא ראינו אך ורק את ר' איציקל בלבד).

כבר בהיותו צעיר לימים בבית הותנו נצנצה רוח הקודש מתוך גרונו, כעובדא שהיה, פעם ישב בבית הותנו בעירש"ק לפתע נקישות על הדלת בפתחת הדלת ע"י הרבנית נראה גוי ערל ובקשתו בפיו זה זמן רב שלא בא אוכל לפיו והוא ממש עד כלות הנפש, ועתה הגיע לאפו ריח של לחם טרי ולכן שויאלו נא בטובתם להאכילו קצת פת לחם, החלות של שב"ק שנאפו זה עתה לכבוד שבת היו מנוחת כבר על השולחן, הרבנית לא אבתה לבצע מהחלה המיועדת לשבת קודש עבור הגוי מכיון שאח"כ יחסר לחם משנה לס"ש, ועל כן התנצלה בפניו שאין באפשרותה להעניק מהחלות, בפחי נפש החל הגוי לעזוב את הבית לפנות לדרכו, רבי איציקל שישב בחדרו ולמד שמע את הדו שיח ומיד יצא מהבית, קרא חזרה לגוי ואמר לרבנית בלשון שהיה נשמע כהערה בדרך צחות: "אם תחתי את החלה לא ייצא דם", הרבנית עשתה כהוראתו ופרסה מן החלה והגישה אותה בפני הגוי יחד עם מאכלי שבת אחרים, הגוי סעד את ליבו והחיה את נפשו, לאחר מכן הודה בחמימות על האירוח ועזב את הבית.

• **הוא היה אומר** •
"בין איך ביי דא מוחות, וואס דארף איך דעם עולם, בין איך נישט, וואס העלפט מיר דען דער עולם, (כשאני במוחות בשביל מה אני צריך את הקהל, וכשאני לא במוחות מה יעידו לי הקהל).

כעבור שנים היה ר' איציקל יחד עם כמה מתלמידיו בנסיעה על סוס ועגלה רתומים אל עבר עיירה מרוחקת, כמנהגו מידי פעם לנסוע למקומות שונים בכדי לחזק את היהודים תושבי הכפרים והעיירות, כשלתפע נבלמה העגלה פתאום ושוודים איומים התנפלו עליה ואסרו את ר' איציקל ומשמשי ולקחוהו אל היער, השוודים רוקנו אותם מכל וכל, בני החבורה הקדושה ניסו לנחם את עצמם 'שפך חמתו על העצים ועל האבנים' אבל לפחות נפשם תהיה לשולל, אבל תקוותם התבררה מהד כשהשוודים קשרו את עיניהם ואמרו להם תפקידנו לאסוף את כל השלל, ואילו ההרג נעשה ע"י ראש השוודים בלבד, מיד הבינו הם כי סופם רע ומר וביקשו בתחנונים מהשוודים 'תן לי הנפש והרכוש קח לך' מה איכפת לכם, השוודים השיבו בנימה קלה אין אנו מעוניינים בפרסום ובכך נסתכן שניתפס, לכם כולם נהרגים, מבטיחים אנו שלא נספר לאיש ניסו בני החבורה להתחנן, אבל תחנוניהם נפלו על אוזניים אטומות, אנו לא מאמינים לאיש, כשדאו כי כלתה עליהם הרע התחננו לפני בורא עולם שיוציאם מצרה לדוחוה.

הנסיעה ארכה זמן ארוך עד שהגיעו אל ראש השוודים, והוציאו אליו את היהודים השבויים הנה קרבנך לפניך, כשדאה ראש השוודים את ר' איציקל, לבשו פניו ארשת של הפתעה והתרגשות, ונראה היה כי מתאמץ הוא להיזכר ברבד מה, לאחר מספר

<p>לְטוֹבוֹת נִשְׁמַת הרה"ק ר' דוד בן ר' שלמה מלעלוב נלב"ע ז' שבט תקע"ד זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן הונצח ע"י נכדו משב"ק הבה"ח ישראל רב בלעדי ני"ו</p>	<p>לְטוֹבוֹת נִשְׁמַת הרה"ק ר' יהודה אריה לייב בן ר' אברהם מרדכי בעל ה'שפת אמת' מגור נלב"ע ה' שבט תרס"ה זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן הונצח ע"י ידידיו הר"ר ישראל בורזיקובסקי הי"ו</p>	<p>לְטוֹבוֹת נִשְׁמַת הרה"ק רבי ישראל בן רבי מסעוד אבוהצירא סידנא 'באבא סאלי' נלב"ע ד' שבט תשמ"ד זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן הונצח ע"י ידידיו הר"ר משה וקנין הי"ו</p>	<p>לְטוֹבוֹת נִשְׁמַת הרה"ק רבי ישראל בן רבי מסעוד אבוהצירא סידנא 'באבא סאלי' נלב"ע ד' שבט תשמ"ד זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן הונצח ע"י ידידיו, מרבין תורה בבית מדרשינו, משגיח בישיבת קדיית התורה 'הרה"ג ר' שמעון גוטסמן שליט"א</p>	<p>שֶׁהַשְּׂמֹחָה בַּמְעוֹנָם ברכת מזל טוב שנוחה בזה לידידנו הנכבד הר"ר שלמה זלמן גלבמן הי"ו להגל היכנס בנו אברהם ני"ו לעול תומ"צ ה"ר שידוה מכל יצ"ח רוב נחת וקדושה.</p>	<p>לְזִכוֹת אברהם ישעיה בן ציון בן חיה גילה להצלחה בכל העניינים ברוחניות ובגשמיות, עושר ואושר וסייעתא דשמיא זמנים לשב"ק אויפ קדיית גת הדלקת נרות: 4:40 יציאת השבת: 5:39 זמן ר"ת: 6:13</p>
--	---	---	--	--	--